

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

Assistència sanitària a persones immigrants

22-02-2018

La qüestió de l'abast de la prestació d'assistència sanitària a l'Estat espanyol ha resultat complexa i polèmica en relació amb el col·lectiu de persones immigrants. La [Llei orgànica 4/2000](#), d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, en l'article 14.3, estableix que "els estrangers, qualsevol que sigui la seva situació administrativa, tenen dret als serveis i les prestacions socials bàsiques". El [Reial decret llei 16/2016](#), de 20 d'abril, va modificar la [Llei 16/2003](#), de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut i va introduir una reforma important en aquesta matèria, molt contestada per diversos col·lectius socials, d'acord amb la qual l'accés dels ciutadans a les prestacions d'assistència sanitària es duria a terme mitjançant l'expedició de la targeta sanitària individual. La mateixa norma va establir que els estrangers no registrats ni autoritzats com a residents a Espanya majors de 18 anys -els menors tenen el mateix tracte que els espanyols-, han de rebre assistència sanitària en les modalitats següents:

- a) D'urgència per malaltia greu o accident, qualsevol que en sigui la causa, fins a la situació d'alta mèdica.
- b) D'assistència a l'embaràs, part i postpart.

No obstant això, diverses comunitats autònomes han mantingut la targeta sanitària i, consegüentment, la plena prestació d'assistència sanitària a totes les persones que hi resideixen, sense excepció per la seva situació administrativa, la qual cosa va provocar la resposta del Govern de l'Estat i va generar la suspensió de diverses normes autonòmiques que ampliaven l'assistència sanitària al col·lectiu d'immigrants en situació irregular. El Tribunal Constitucional, no obstant això, en la [Interlocutòria 114/2014](#), de 8 d'abril, va decidir aixecar la suspensió de l'article únic de la [Llei foral 8/2013](#), de 25 de febrer, que reconeix a totes les persones residents a Navarra el dret d'accés a l'assistència sanitària gratuïta del sistema públic sanitari de Navarra. El mateix va succeir amb la [Interlocutòria 54/2016](#), d'1 de març, que va aixecar la suspensió del [Decret llei 3/2015, de 24 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana](#), que garanteix l'accés a les prestacions sanitàries, en igualtat de condicions d'accés i qualitat que la resta de la població assegurada, a les persones estrangeres no registrades ni autoritzades com a residents a Espanya i amb residència efectiva a

la Comunitat Valenciana, que no tinguin la condició d'assegurades ni de beneficiàries del Sistema Nacional de Salut i que no puguin exportar el dret a cobertura sanitària en el Sistema Nacional de Salut des dels seus països d'origen, ni existeixi un tercer obligat a pagament.

No obstant això, respecte d'aquesta última norma valenciana acaba de pronunciar-se la [Sentència del Tribunal Constitucional 145/2017](#), de 14 de desembre (BOE núm. 15, de 17 de gener de 2018). Entén l'Alt Tribunal que la normativa bàsica estatal tanca tota possibilitat a les normes autonòmiques de desenvolupament per configurar un sistema d'accés a les prestacions sanitàries que no atengui als conceptes d'assegurat o de beneficiari que han establert les bases recollides en l'article 3 de la [Llei 16/2003](#). Per tant, es conclou que el [Decret llei 3/2015](#) valencià estén l'accés a les prestacions sanitàries a les persones estrangeres no registrades ni autoritzades com a residents a Espanya i amb residència efectiva a la Comunitat Valenciana, i porta a terme una ampliació de la cobertura sanitària en l'àmbit subjectiu de les prestacions no establert per la normativa estatal. En conseqüència, en no atendre el criteri bàsic establert en la norma estatal, el [Decret llei 3/2015 del Consell de la Generalitat Valenciana](#) és declarat nul inconstitucional i nul per vulneració de l'article [149.1.16 de la CE](#). D'aquesta manera, tret de fer-ho per la via residual de l'article 3.5 de la [Llei 16/2013](#), les comunitats autònomes no poden estendre la prestació d'assistència sanitària als estrangers en situació irregular més enllà del que estableix amb caràcter general la normativa estatal.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació